

Київ, 2006. 24 с. 3. *Загородній А. Г.* Оцінювання ефективності системи обліково-аналітичного забезпечення менеджменту підприємства. *Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Тернопіль, 23-24 квітня 2010 р.)* / М-во освіти і науки України, ТНЕУ. Тернопіль: Крок, 2010. С. 31-32. 4. *Голячук Н.* Обліково-аналітичне забезпечення як важлива складова управління підприємством. *Економічний аналіз*. 2010. Вип. 6. С. 408-410.

УДК 658

Черняк Д.О., здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти

Науковий керівник: **Клименко Т.В.**, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування

Національний університет «Чернігівська політехніка», м. Чернігів, Україна

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Ключові слова: грошові потоки, управління, оптимізація, фінансовий стан, принципи, ефективність, ліквідність, рівновага.

Сучасні умови господарювання, яким притаманні високий рівень невизначеності, ризиковості та нестабільності зовнішнього середовища, вимагають від менеджменту підприємства приймати оптимальні управлінські рішення, враховуючи наявні та потенційні фактори впливу. Особлива увага має бути приділена вирішенню проблем управління грошовими потоками, що визначає платоспроможність, ділову активність та результативність діяльності підприємства. Для ефективного управління підприємством керівник повинен володіти точною та актуальною інформацією про наявні кошти, непогашені платежі та очікувані доходи в часовому розрізі. Відсутність такої інформації може створити значні проблеми в управлінні підприємством і призвести до фінансових втрат. Ефективне управління грошовими потоками дозволяє підприємству досягати стратегічних цілей, підтримувати високий рівень оборотності капіталу та ритмічності діяльності, забезпечувати фінансову рівновагу та отримувати додатковий прибуток, сприяє формуванню нових інвестиційних ресурсів для реалізації проектів розвитку.

Грошовий потік – це абсолютний показник, який відображає надходження або використання коштів всередині компанії. Відповідно до цієї характеристики, зазвичай, виділяють позитивний, негативний і чистий грошовий потік, які також можна визначити залежно від виду діяльності (від операційної, інвестиційної та фінансової) [1, с. 107].

Основна перевага використання грошового потоку як економічного індикатора порівняно з показником прибутку полягає в тому, що він дає повну картину фінансового стану бізнесу. На основі аналізу грошових потоків приймаються рішення у сфері стратегічного управлінського обліку та фінансового менеджменту.

Управління грошовими потоками стає одним із головних пріоритетів керівництва підприємства, оскільки воно щодня стикається із прогнозуванням наявності та руху грошових коштів, їх формуванням і витрачанням, вирішують питання, пов'язані із застосуванням фінансових інструментів, необхідних для їх убезпечення від наслідків інфляції, оптимізацією джерел фінансування діяльності, підтримкою репутацію надійного партнера.

У рамках управління грошовими потоками важливо забезпечити їх оптимізацію, що призводить до:

- посилення рівноваги між надходженням та витрачанням грошових коштів, тобто їх збалансування та синхронізація;
- підвищення ефективності діяльності та нарощування ділової активності підприємства;
- підвищення ефективності управління борговими зобов'язаннями, а також мінімізації вартості їх залучення;
- підвищення платоспроможності підприємства.

Управління грошовими потоками підприємства ґрунтується на сукупності принципів, характеристика основних з яких наведена в таблиці 1.

Таблиця 1

Основні принципи системи управління грошовими потоками підприємства

Принцип	Характеристика
Принцип достовірності інформації	Для того, щоб проаналізувати та запровадити ефективну систему управління грошовими потоками, кожне підприємство має, насамперед, мати якісну інформаційну базу
Принцип рівноваги	Процес управління грошовими потоками підприємства вимагає їх класифікації, на основі якої забезпечується збалансованість грошових потоків за видами, обсягами, часовими інтервалами та іншими важливими ознаками
Принцип забезпечення ефективності	Характерною рисою грошового потоку є незбалансованість надходження і витрачання грошових коштів, що може призвести до утворення значного обсягу грошових активів, які не використовуються в операційній діяльності. За своєю природою такі кошти є непродуктивним активом (поки не будуть використані в економічних процесах), який з часом втрачає вартість через інфляцію. Реалізація цього принципу в процесі управління грошовими потоками полягає в забезпеченні ефективності використання тимчасово вільних коштів за рахунок фінансових інвестицій
Принцип забезпечення ліквідності	Незбалансовані грошові потоки можуть призвести до того, що підприємству не вистачатиме коштів для погашення зобов'язань, що негативно впливає на рівень його платоспроможності. У зв'язку з цим, при управлінні грошовими потоками необхідно забезпечити можливість підприємства підтримувати необхідний рівень ліквідності протягом усього періоду функціонування. Цей принцип забезпечується синхронізацією позитивних і негативних грошових потоків в кожному часовому інтервалі

Джерело: складено автором на основі [2]

Дотримання розглянутих принципів дозволить підприємству забезпечити ефективне управління грошовими потоками, вирішуючи низку завдань фінансового менеджменту в процесі досягнення основної мети підприємства, серед яких:

1) збалансування позитивних і негативних грошових потоків, адже дисбаланси потоків призводять до загальної нестачі ліквідності в певних періодах і загальної неплатоспроможності підприємства.

2) оптимізація грошових потоків та джерел фінансування;

3) підвищення ефективності використання оборотних активів підприємства, прискорення їх оборотності та ділової активності в цілому.

Отже, ефективне управління грошовими потоками сприяє нарощуванню доходності підприємства та його ділової активності, при цьому забезпечується достатній рівень платоспроможності та фінансової незалежності, досягнення тактичних цілей та довгострокової рівноваги, динамічний та безпечний розвиток.

Список використаних джерел: 1. *Сергеева О. Р.* Сутність та основні аспекти управління грошовими потоками підприємства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2017. Вип. 12, ч. 2. 107 с. 2. *Кравченко В.* Управління грошовими потоками. *LivingFo: веб-сайт*. URL: <http://surl.li/ncvwy> (дата звернення: 12.11.2023).